

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

RAPPORT 2021:28

Digital kommunikation i PBL

Titel: Digital kommunikation i PBL
Rapportnummer: 2021:28
Utgivare: Boverket, december, 2021
ISBN pdf: 978-91-7563-771-6
Diarienummer: 3.4.1 971/2021

Rapporten finns i pdf-format på Boverkets webbplats: www.boverket.se
Alternativa format kan beställas från Boverket.
E-post: publikationsservice@boverket.se
Telefon: 0455-35 30 00
Postadress: Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona

Förord

Boverket har av regeringen fått i uppdrag att fortsatt verka för en effektiv och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900), PBL, i en digital miljö, ”Uppdrag om lösningar som främjar en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) i en digital miljö”.

Denna rapport avser den del av uppdraget som gäller att ta fram förslag som underlättar digital kommunikation med dem som ska delges beslut eller underrättas om till exempel en ansökan om lov. Exempelvis om det är möjligt för byggnadsnämnden att använda e-tjänsten Mina meddelanden för att fullgöra sina skyldigheter att delge eller underrätta personer enligt bestämmelserna i 3, 5, 6, 9 och 10 kap. PBL.

Rapporten är sammanställd av jurist Beatrice Buskas, bygglovsexpert Josefin Hane och jurist Theodora Schwalbe.

Karlskrona december 2021

Anders Sjelvgren
generaldirektör

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	5
2	Inledning och läsanvisningar.....	7
2.1	Uppdraget	7
2.2	Metodik.....	7
2.3	Läsanvisningar.....	8
2.4	Avgränsningar	8
3	Möjligheter att använda Mina meddelanden idag.....	9
3.1	Underrättelse enligt PBL via Mina meddelanden.....	10
3.2	Delgivning via Mina meddelanden	10
3.3	Användning av Mina meddelanden idag.....	13
4	Boverkets målbild om en digital samhällsbyggnadsprocess. 14	
4.1	För- och nackdelar med digital kommunikation	15
5	Behov av utveckling för att kommunikationen i PBL i första hand ska ske digitalt	18
5.1	Huvudregel om digital kommunikation till enskilda	19
5.2	Krav på anslutning till Mina meddelanden	20
5.3	Fler bör kunna ansluta sig till mina meddelanden	21
5.4	Möjliggöra tvåvägskommunikation i Mina meddelanden	21
5.5	Kontrollmeddelandet vid förenklad delgivning kan slopas....	23
Bilaga 1	Nuvarande lagstiftning.....	24
	Underrättelse enligt PBL	24
	Delgivning i PBL	25
	Övrig kommunikation i PBL.....	29
	Kommunicering enligt förvaltningslagen	31
Bilaga 2	Mina meddelanden.....	32
	Möjlighet till användning.....	33
	Möjlighet till kommunicering	34
	Möjlighet till registrering	34
	Innehåll i meddelanden	35
	Återkoppling till myndigheten	36
	Säkerhet.....	36
	Kostnader	39

1 Sammanfattning

Boverket har fått i uppdrag av regeringen att fortsätta verka för en effektiv och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900), PBL, i en digital miljö.¹ Som ett led i arbetet med en digital plan-, lov- och byggprocess ska Boverket ta fram förslag som underlättar digital kommunikation med dem som ska delges beslut eller underrättas om till exempel en ansökan om lov. Exempelvis bör Boverket utreda om det är möjligt för byggnadsnämnden att använda e-tjänsten Mina meddelanden för att fullgöra sina skyldigheter att delge eller underrätta personer enligt bestämmelserna i 3, 5, 6, 9 och 10 kap. PBL.

Mina meddelanden är en tjänst för digital post som tillhandahålls av Myndigheten för digital förvaltning, DIGG. Genom Mina meddelanden är det möjligt för myndigheter att skicka digital myndighetspost till privatpersoner och företag som har anslutit sig till tjänsten.²

Kommunen kan redan idag i stor utsträckning använda sig av Mina meddelanden vid kommunikering enligt PBL, vid såväl underrättelser, delgivning och övrig kommunikering. Tjänsten har dock vissa begränsningar. Det är till exempel inte möjligt med tvåvägskommunikation. Om den enskilda vill eller måste återkoppla till kommunen finns ingen möjlighet att göra det via Mina meddelanden.

Alla enskilda som kan vara aktuella för kommunen att kommunicera med i PBL-processerna har idag inte möjlighet att ansluta sig till Mina meddelanden. Det finns inte heller något generellt krav på att de enskilda som kan ansluta sig faktiskt ska göra det. Det innebär att kommunen i relativt stor utsträckning även måste använda sig av traditionella kommunikationssätt för att fullgöra sina skyldigheter.

Boverkets uppfattning är att en specialreglering i PBL vore olämplig. Boverket ser inte att de rättssäkerhetsaspekter som delgivningslagen (2010:1932) säkerställer kan uppfyllas enbart genom underrättelse via Mina meddelanden. Utöver det anser Boverket att digital delgivning bör lösas på ett nationellt enhetligt sätt för olika funktioner och behov i samhället ska kunna tillgodoses.

Arbetet med regelutveckling behöver drivas samlat och fokuserat mot generella principer som ska gälla för en digital offentlig förvaltning.

---

¹ Uppdrag om lösningar som främjar en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) i en digital miljö.

² Förordning (2018:357) om myndighetsgemensam infrastruktur för säkra elektroniska försändelser 1 § och DIGG. Allmänna villkor för Mina Meddelanden.
<https://www.digg.se/digital-post/privatperson/anvandarvillkor> Hämtad 2021-11-04.

Boverket anser att det är angeläget att det utreds om det bör regleras i delgivningslagen och förvaltningslagen (2017:900) att kommunikation med enskilda i första hand ska ske digitalt via Mina meddelanden. En sådan reglering skulle innebära ett krav på att myndigheter måste ansluta sig till Mina meddelanden. Boverket anser även att det bör utredas om det på motsvarande sätt som i Danmark och Estland bör införas ett krav på att enskilda ska ansluta sig till Mina meddelanden.

Det finns inga juridiska hinder för att använda sig av Mina meddelanden vid såväl vanlig delgivning som förenklad delgivning. För att Mina meddelanden ska kunna användas även när enskilda ska bekräfta att den mottagit delgivningen krävs dock att Mina meddelanden utvecklas. Boverket anser därför att det är angeläget Mina meddelanden i närtid utvecklas så att tjänsten möjliggör tvåvägskommunikation. Tvåvägskommunikation via Mina meddelanden är även en nödvändig utveckling för att möjliggöra att all kommunikation i plan- och bygglagen i första hand ska ske digitalt. För att detta ska kunna genomföras krävs att medel avsätts för att utveckla de tekniska lösningar som krävs. Om detta inte sker riskerar utvecklingen av en digital samhällsbyggnadsprocess att avstanna.

Enligt Boverkets uppfattning bör kommunen i så stor utsträckning som möjligt kunna kommunicera via Mina meddelanden. Boverket anser därför att fler bör kunna ansluta sig till Mina meddelanden.

Utöver regelutvecklingen av de generella principer som ska gälla för en digital offentlig förvaltning samt utveckling av Mina meddelanden ser Boverket att lagar kan anpassas till den digitala utvecklingen. Boverket anser att kravet på kontrollmeddelande kan slopas vid förenklad delgivning via Mina meddelanden.

2 Inledning och läsanvisningar

2.1 Uppdraget

Boverket har fått i uppdrag av regeringen att fortsätta verka för en effektiv och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900), PBL, i en digital miljö.³ Denna rapport avser den del av uppdraget som gäller digital kommunikation i PBL.

Av uppdraget framgår att en utgångspunkt i plan-, lov-, och byggprocessen bör vara att ärendehanteringens så långt det är möjligt, och där det är lämpligt, kan hanteras utan fysiska handlingar, från ansökan till beslut inklusive expediering. Som ett led i arbetet med en digital plan-, lov- och byggprocess ska Boverket ta fram förslag som underlättar digital kommunikation med dem som ska delges beslut eller underrättas om till exempel en ansökan om lov. Exempelvis bör Boverket utreda om det är möjligt för byggnadsnämnden att använda e-tjänsten Mina meddelanden för att fullgöra sina skyldigheter att delge eller underrätta personer enligt bestämmelserna i 3, 5, 6, 9 och 10 kap. PBL. Boverket ska särskilt beakta om en sådan ordning är lämplig med hänsyn till de rättssäkerhetsaspekter som gör sig gällande vid delgivning enligt respektive bestämmelse. Boverket ska också analysera om en sådan ordning är förenlig med delgivningslagen (2010:1932).

I uppdraget framgår även att det för att göra detta möjligt kan det krävas nya informationsspecifikationer för överföring mellan system liknande det system som finns för att införa kungörelser i Post- och Inrikes Tidningar. Det framgår också att det även kan krävas att tjänsten Mina meddelanden modifieras.

2.2 Metodik

Under arbetet har Boverket bland annat samverkat med Myndigheten för digitalförvaltning, DIGG, och tagit del av DIGG:s allmänna villkor för Mina Meddelanden, användarvillkor för Mina meddelanden, vägledning för anslutning till Mina meddelanden. Boverket har även låtit WSP utreda hur Mina meddelanden fungerar idag och hur delgivningslagen förhåller sig till digital delgivning.

Boverket har under arbetet också tagit del redan gjorda utredningar, till exempel SOU 2018:25 ”Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering” och SOU 2021:46 ”Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål”.

---

³ Uppdrag om lösningar som främjar en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) i en digital miljö.

2.3 Läsanvisningar

Rapporten består i en huvuddel och två bilagor. Huvuddelen består av beskrivning av vilka möjligheter det finns att använda Mina meddelanden idag, Boverkets målbild för digital kommunikation och vad Boverket anser behöver utvecklas för att kommunikationen i PBL i första hand ska ske digitalt. Följande bilagor finns till rapporten.

Bilaga 1 – Nuvarande lagstiftning

Bilaga 2 – Mina meddelanden

2.4 Avgränsningar

Mina meddelanden är en nationell lösning för digital kommunikation där DIGG ansvarar för utveckling, förvaltning och drift av infrastrukturen. Boverket har därför valt att avgränsa sig till att utreda om det är möjligt för byggnadsnämnden att använda e-tjänsten Mina meddelanden för att fullgöra sina skyldigheter att delge eller underrätta personer enligt PBL. Boverket anser att all offentlig förvaltning bör kommunicera digitalt med enskilda på ett enhetligt sätt och utreder därför inte andra sätt att underrätta eller delge digitalt.

Enligt uppdraget ska Boverket ta fram förslag som underlättar digital kommunikation med dem som ska delges beslut eller underrättas om till exempel en ansökan om lov. I PBL förekommer även annan kommunikation än underrättelser och delgivning. Boverket har därför valt att utöka sin utredning till att gälla all kommunikation till enskilda i PBL.

3 Möjligheter att använda Mina meddelanden idag

Mina meddelanden är en tjänst för digital post som tillhandahålls av DIGG. Genom Mina meddelanden är det möjligt för myndigheter att skicka digital myndighetspost till privatpersoner och företag som har anslutit sig till tjänsten.⁴

Idag saknas en generell reglering av om handlingar ska eller får kommuniceras digitalt. För att avgöra om en myndighet får skicka handlingar via Mina meddelanden måste en bedömning göras utifrån den lagstiftning som myndigheten styrs av, i detta fall PBL, men även utifrån generella lagar som till exempel delgivningslagen, förvaltningslagen (2017:900), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och dataskyddsförordningen⁵ i de fall de ska tillämpas av myndigheten.⁶

Som framgår i bilaga 1 finns ett flertal situationer där kommunen kommunicerar med enskilda. Generellt är kommunikeringen i PBL teknikneutral. Det innebär att kommunikering kan ske på olika sätt, till exempel genom att handlingar skickas via traditionell post eller skickas elektroniskt. I vissa fall ska kommunikeringen ske i enlighet med förvaltningslagens generella regleringar. Även kommunikering enligt förvaltningslagen är teknikneutral, vilket möjliggör att handlingar kan skickas elektroniskt. Även delgivning enligt delgivningslagen är i många fall teknikneutral. Detta innebär att det inte finns några juridiska hinder för kommunen att använda sig av Mina meddelanden vid kommunikering enligt PBL.

Mina meddelanden möjliggör enbart kommunikering med enskilda som har anslutit sig till tjänsten. Alla enskilda som kan bli aktuella för kommunikering i PBL har dock inte möjlighet att ansluta sig till Mina meddelanden. Enskilda utan svenskt personnummer kan inte ansluta sig till Mina meddelanden. Inte heller alla juridiska personer i Bolagsverkets register kan ansluta sig, utan endast de som har tydliga firmateckningsregler hos Bolagsverket. Dessa kan dock bli aktuella för underrättelse,

---

⁴ Förordning (2018:357) om myndighetsgemensam infrastruktur för säkra elektroniska försändelser 1 § och DIGG. Allmänna villkor för Mina Meddelanden.

<https://www.digg.se/digital-post/privatperson/anvandarvillkor> Hämtad 2021-11-04.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

⁶ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 10.2. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21.

delgivning eller annan kommunikering enligt PBL. Det kan till exempel vara en samfällighet. (se bilaga 2)

Som framgår av bilaga 2 finns det inte något krav på att enskilda som kan ansluta sig ska registrera sig för att ta emot digital post via Mina meddelanden. Det innebär att kommunen, vid användning av Mina meddelanden, behöver kommunicera både via digital brevlåda och på traditionellt sätt, för de som inte är anslutna till tjänsten. Det gäller såväl vid underrättelse, delgivning eller annan kommunikering enligt PBL.

Mina meddelanden möjliggör idag ingen tvåvägskommunikation. Det innebär att i de fall kommunen är i behov av återkoppling från enskilda eller om enskilda vill kontakta kommunen måste kommunen hänvisa till ett annat sätt att svara. Enskilda kan svara antingen via traditionell post, e-post alternativt om kommunen har en egen e-tjänst. (se bilaga 2)

3.1 Underrättelse enligt PBL via Mina meddelanden

Som framgår av bilaga 1 ska kommunen många gånger underrätta enskilda som är berörda av en detaljplan eller av en ansökan om lov eller förhandsbesked. Kommunen kan då använda sig av Mina meddelanden för underrättelsen. I många fall ska dock kommunen underrätta enskilda som inte har anslutit sig eller inte kan ansluta till Mina meddelanden. Det innebär att kommunen inte enbart kan använda sig av tjänsten för underrättelser enligt PBL, utan även behöver använda sig av traditionella kommunikationssätt, till exempel vanlig post.

Det finns inget krav på att kommunen måste få en bekräftelse att underrättelsen har mottagits av den enskilda. Avsaknaden av tvåvägskommunikation i Mina meddelanden är därmed inget hinder ur den aspekten.

I många fall syftar underrättelsen till att ge enskilda möjlighet att yttra sig. Avsaknaden av tvåvägskommunikation i Mina meddelanden medför dock att det inte finns någon möjlighet att yttra sig via tjänsten, utan enskilda måste återkoppla till kommunen utanför Mina meddelanden. Det kan till exempel göras genom att kommunen har byggt upp en e-tjänst som de länkar till i meddelandet. Enskilda får då logga in på nytt i e-tjänsten för att kunna lämna sitt yttrande digitalt. Ett annat alternativ är att kommunen i stället hänvisar till att eventuella yttranden kan skickas till en e-postadress eller via vanlig post.

3.2 Delgivning via Mina meddelanden

Kommunen ska i vissa fall delge enskilda i PBL-processerna. Vanlig delgivning och förenklad delgivning är teknikneutrala. Muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämningsmannadelgivning samt kungörelsedelgivning är dock inte teknikneutrala, det är därmed inte

möjliga att genomföra dessa typer av delgivning genom digital delgivning. (se bilaga 1)

Det finns inga direkta juridiska hinder för kommunen att genomföra vanlig delgivning och förenklad delgivning via Mina meddelanden. Som framgår ovan är det dock inte alltid möjligt för kommunen att använda Mina meddelanden för delgivning. Detta med hänsyn till att alla som kan bli föremål för delgivning inte är anslutna till Mina meddelanden. Kommunen behöver därför delge de som inte är anslutna på annat sätt.

Som framgår av bilaga 1 måste kommunen alltid göra en bedömning om det är lämpligt att delge digitalt. Kommunen ska särskilt beakta uppgifternas känslighet i relation till hur säker överföringsmetoden är. Exempel på uppgifter där säkerheten är extra viktig är känsliga personuppgifter, uppgifter om lagöverträdelser eller handlingar som omfattas av sekretess. Aspekter som kommunen måste ta hänsyn till är om myndigheten med tillräcklig grad av säkerhet vet att handlingen når delgivningsmottagaren och risken för att andra än delgivningsmottagaren kan ta del av innehållet. I förarbetena till delgivningslagen framgår att ett sätt att delge sådana handlingar på elektronisk väg kan vara att skicka ett meddelande på elektronisk väg om att handlingen finns tillgänglig i myndighetens e-tjänst och att delgivningsmottagaren, efter identitetskontroll med till exempel e-legitimation, kan ta del av handlingens innehåll och därigenom också bekräfta mottagandet.⁷

Av bilaga 2 framgår får myndigheten ett leveranskvitto på att meddelandet gått fram till den enskilda via Mina meddelanden. Det är även enbart brevlådeanvändare som kan få tillgång till meddelanden som skickas via Mina meddelanden genom inloggning med e-legitimation. Brevlådeanvändare är brevlådeinnehavaren själv och eventuella personer som brevlådeinnehavaren har gett behörighet till. Brevlådeoperatören ansvarar för att ingen obehörig kommer åt meddelandet samt att det inte förstörs eller förvanskas. I PBL behandlas normalt varken känsliga personuppgifter eller uppgifter om lagöverträdelse. Däremot kan det i vissa fall förekomma handlingar som omfattas av sekretess. Enligt Boverkets uppfattning bör därför Mina meddelanden i de allra flesta fall vara lämpligt för att delge digitalt.

3.2.1 Vanlig delgivning

Som framgår i bilaga 1 är bestämmelsen om vanlig delgivning teknikneutral, enligt förarbetena är det därför möjligt med elektronisk delgivning via e-post. Enligt Boverkets uppfattning är det förutom e-post möjligt att använda sig av digital brevlåda vid elektronisk delgivning. Det finns

---

⁷ Prop. 2009/20:237 s. 122.

enligt Boverket därför inte några hinder mot att använda sig av Mina meddelanden vid vanlig delgivning.

Trots att det inte finns några hinder mot att använda Mina meddelanden vid vanlig delgivning, är tjänsten inte anpassad för att samspela med delgivningsreglerna. Som framgår av bilaga 1 måste enskilda, vid vanlig delgivning, bekräfta att de mottagit delgivningen. Idag finns det inget sätt för enskilda att bekräfta direkt i tjänsten att handlingen är mottagen. En mottagare kan enligt Boverkets uppfattning inte anses vara delgiven enbart genom myndigheten får ett kvitto på att meddelandet kommit fram till enskildas digitala brevlåda, trots att det i användarvillkoren för tjänsten finns en skyldighet att bevaka sin digitala brevlåda.⁸

För att kunna använda Mina meddelanden vid vanlig delgivning krävs därför att den som delges kan bekräfta att den mottagit meddelandet på något annat sätt. Det kan till exempel ske genom att kommunen skickar med en länk i meddelandet som skickas genom Mina meddelanden som leder mottagaren till en e-tjänst eller annan sida där det är möjligt att svara nämnden.⁹ Ett sådant svar kan jämföras med ett mottagningsbevis.

3.2.2 Förenklad delgivning

Även förenklad delgivning är teknikneutralt. Trots det utgår lagstiftningen från att förenklad delgivning sker genom vanlig post. Som framgår i bilaga 1 ska ett kontrollmeddelande skickas till delgivningsmottagaren. Syftet med kontrollmeddelandet är att delgivningsmottagaren ska få tillfälle att reagera om den delgivningsförsändelse som meddelandet hänvisat till inte har nått mottagaren på grund av fel eller olyckor i posthanteringen. Vid försändelser via Mina meddelanden är denna risk näst intill obefintlig, särskilt med hänsyn till att avsändaren får ett leveranskvitto när ett meddelande har levererats till enskildas digitala brevlåda och att det krävs inloggning via e-legitimation för att ta del av meddelanden som sänds via Mina meddelanden.

I SOU 2021:46 ”Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål” konstateras att det inte finns något behov av kontrollmeddelande när förenklad delgivning sker via Mina meddelanden.¹⁰ Trots detta måste kontrollmeddelanden idag skickas även vid förenklad delgivning via Mina meddelanden för att uppfylla de krav som finns i delgivningslagen.

---

⁸ DIGG. Allmänna villkor för Mina meddelanden, 5.2. [Användarvillkor för Mina meddelanden | DIGG](#) hämtad 2021-10-01.

⁹ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 1.8.1. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21.

¹⁰ SOU 2021:46 Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål s. 236 f.

3.3 Användning av Mina meddelanden idag

I slutet av oktober 2021 har över 5,1 miljoner enskilda anslutit sig till en digital brevlåda. Av dessa är cirka 5 miljoner privatpersoner och drygt 150 000 företag. Närmare 200 offentliga aktörer har anslutit sig till Mina meddelande som avsändare. Av dessa är 112 kommuner och 8 kommunförbund. Det är dock oklart hur många av dessa kommuner och kommunförbund som använder Mina meddelanden i kommunikeringen enligt PBL. På SKR:s bygglovschefskonferens den 24 september 2021 svarade dock 11 av 52 deltagare att de idag använde Mina meddelanden vid kommunikering i plan- och byggprocesserna.¹¹

---

¹¹ DIGG. Statistik och prognoser för digital post. [Statistik och prognoser för digital post | DIGG](#) Hämtad 2021-12-06.

4 Boverkets målbild om en digital samhällsbyggnadsprocess

Boverket anser att målbilden för en digital samhällsbyggnadsprocess ska vara att all kommunikation i plan- och bygglagen i första hand ska ske digitalt.¹²

Digital kommunikation är nödvändigt för en obruten digital samhällsbyggnadsprocess. Arbetet med att skapa en digital samhällsbyggnadsprocess innebär att informationsmängderna också digitaliseras. För att det ska vara möjligt att kommunicera kring de digitala informationsmängderna, utan att helt gå miste om de möjligheter som digitaliseringen skapar, krävs ett digitalt sätt att kommunicera på. Detta gäller till exempel när en kommun ska genomföra ett samråd om en digital detaljplan. De digitala handlingarna behöver kunna gå att ta del av på ett strukturerat sätt. Det kommer också möjliggöra snabbare och effektivare handläggning hos kommunerna. Om kommunikation sker på traditionellt sätt, där kommunen skickar handlingar i ett ärende via post, uppnår Sverige inte en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.¹³

För att möjliggöra att kommunikation i första hand sker digitalt behöver vissa förutsättningar finnas på plats. Det är förutsättningar som behöver säkerställas på en nationell nivå och som en gemensam lösning för samtlig förvaltning i landet. Förutsättningar som Boverket tidigare har identifierat är:

- Alla har en digital adress och en digital brevlåda.
- Den digitala brevlådan är förstahandsval för att ta emot myndighetspost.
- Alla kan verifiera sin identitet digitalt som privatperson.
- Organisationer/företag/myndigheter kan ge anställda/representanter en digital ombudsidentitet.¹⁴

För att genomföra punkterna ovan krävs att det finns nationella lösningar och tjänster, till exempel Mina meddelanden och Digital identitet. Det kommer även krävas att det finns lösningar och system för auktorisation

---

¹² Boverket (2021). "Vart är vi på väg? – Boverkets målbild om en digital samhällsbyggnadsprocess" s. 18, rapport 2021:15.

¹³ Boverket (2021). "Vart är vi på väg? – Boverkets målbild om en digital samhällsbyggnadsprocess" s. 19 ff, rapport 2021:15.

¹⁴ Boverket (2021). "Vart är vi på väg? – Boverkets målbild om en digital samhällsbyggnadsprocess" s. 19, rapport 2021:15.

som säkerställer att tryckfrihet, offentlighet- och sekretess och hantering av personuppgifter sker på ett korrekt sätt.¹⁵

4.1 För- och nackdelar med digital kommunikation

Det finns många fördelar med att ersätta dagens papperspost med digital kommunikation, särskilt om detta görs på ett enhetligt sätt genom Mina meddelanden. En övergång till att i första hand kommunicera via Mina meddelanden kan dock även innebära vissa negativa konsekvenser.

4.1.1 Ökad service och tillgänglighet

Mina meddelanden möjliggör såväl ökad service som tillgänglighet för enskilda. Med Mina meddelanden levereras post omgående och de fördröjningar som den vanliga postgången medför kan undvikas. Enskilda kan ta del av meddelanden dygnet runt, oavsett vilken geografisk plats de befinner sig på. Det möjliggör till exempel att enskilda kan vara bortresta men ändå få del av sin myndighetspost. Genom att använda Mina meddelanden vid vanlig delgivning behöver enskilda inte heller gå till ett postombud för att kunna ta del av delgivningen utan kan ta emot den direkt i sin mobiltelefon.¹⁶

Beroende på hur tjänsten nyttjas kan Mina meddelanden användas för att höja servicenivån. Eftersom tillgänglighet, leveranstider och kostnader förbättras radikalt kan Mina meddelanden även användas för att skicka helt nya typer av meddelanden som normalt inte skickas via vanlig post. Det kan till exempel vara händelsemeddelanden för att hålla den enskilda uppdaterad i ärendet.¹⁷

Samtidigt som en användning av Mina meddelanden innebär en ökad service och tillgänglighet finns alltid vissa som inte kan använda tjänsten, eftersom de inte har tillgång till datorer, smartphones och internet. Därför är det viktigt att det fortsatt finns alternativa lösningar för de som behöver det. Men även för den grupp som inte själva använder sig av digital brevlåda kan det finnas fördelar. Idag finns det flertalet personer som hjälper anhöriga att sköta diverse praktiska göromål i vardagen. Det kan röra sig om äldre människor som behöver hjälp med att betala räkningar eller ha kontakt med myndigheter. Genom att en behörighet i den digitala brevlådan kan ges till ett ombud underlättar det för anhöriga och de som inte kan använda tjänsten.

---

¹⁵ Boverket (2021). ”Vart är vi på väg? – Boverkets målbild om en digital samhällsbyggnadsprocess” s. 9, rapport 2021:15.

¹⁶ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 5.3. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21.

¹⁷ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 5.5. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21.

4.1.2 Resurser

Kostnaderna för att hantera manuell post är normalt mycket höga. Mina meddelanden möjliggör stora besparingar när det gäller hanteringskostnaderna då hanteringen i stället sker maskinellt. En faktisk nyttorealiserings är dock ofta beroende av att myndigheten organiserar om, fördelar om arbetsuppgifter eller liknande.¹⁸

Att använda Mina meddelanden innebär även lägre materialkostnader för papper, brev, porto, utskrifter och liknande. Till exempel har Region Gotland i projektrapporten ”DiSa – Hållbarhet och nytta” redovisat vilka besparingar gällande materialkostnader som digital post inneburit för deras plan- och byggenheter. Av rapporten framgår att de, lågt räknat, sparade nästan 100 000 kr under kvartal 1 och 2 år 2018.¹⁹

Som framgår ovan kan Mina meddelanden användas för att höja service-nivån. Genom att löpande skicka händelsemeddelanden med korta statusrapporter kan användning av Mina meddelanden minska belastning på kundtjänst och handläggare. Med hänsyn till att Mina meddelanden alltid finns tillgängligt kan det dock samtidigt leda till ökade förväntningar på öppettider hos myndigheten då enskilda kan vilja agera direkt då de läser meddelandet.²⁰

4.1.3 Enhetligt

Idag kommunicerar myndigheter med enskilda på många olika sätt. Det sker bland annat genom traditionell post, e-post, via e-tjänster och i vissa fall redan idag via Mina meddelanden. En och samma myndighet kan även använda flera olika kommunikationssätt beroende på vad de ska kommunicera. En byggnadsnämnd kan till exempel skicka alla formella beslut via traditionell post medan all övrig kommunikation med den sökanden sker via e-post. Att enskilda idag inte vet på vilket sätt en myndighet kommer kommunicera med dem är inte förutsebart och kan skapa missförstånd. I värsta fall kan enskilda missa viktig post från myndigheter.

Om offentlig förvaltning använder en och samma adress för att skicka digital post till enskilda ökar detta förutsebarheten och minskar risker för missar och missförstånd.

---

¹⁸ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 13.4. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21.

¹⁹ Region Gotland (2020). DiSa – Hållbarhet och nytta, 2020-05-11. [DiSa – Hållbarhet och nytta \(gotland.se\)](#) Hämtad 2021-11-11.

²⁰ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 5.3 och 13.4. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21.

4.1.4 Säkerhet

Idag finns en del allvarliga säkerhetsrisker i pappersposten. Dessa säkerhetsrisker förekommer inte om post i stället skickas via Mina meddelanden. Det kan till exempel vara risker att post försvinner eller att någon obehörig tar del av någons post. Även säkerhetsrisker i andra digitala kanaler avhjälps då kommunikationen samordnas i en gemensam kanal. Till exempel minskas risken att enskilda blir utsatta för bedrägeri när offentlig förvaltning har ett enhetligt sätt att leverera digital post.²¹

4.1.5 Kostnader för IT-utveckling med mera

Att gå från traditionell post till digital post via Mina meddelanden är förenligt med kostnader för IT-utveckling, drift och liknande. Boverket har inom ramen för detta uppdrag inte gjort någon närmare utredning vad en implementering av Mina meddelanden kostar för en kommun.

---

²¹ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 5.4.3. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](https://digg.se) Hämtad 2021-10-21.

5 Behov av utveckling för att kommunikationen i PBL i första hand ska ske digitalt

Inom ramen för detta uppdrag ska Boverket utreda om det är möjligt för kommunen att använda e-tjänsten Mina meddelanden för att fullgöra sina skyldigheter att delge eller underrätta personer enligt PBL. Boverket ska särskilt beakta om en sådan ordning är lämplig med hänsyn till de rättssäkerhetsaspekter som gör sig gällande vid delgivning enligt respektive bestämmelse. Boverket ska också analysera om en sådan ordning är förenlig med delgivningslagen. Detta skulle kunna regleras genom en specialreglering i PBL om underrättelse via Mina meddelanden som samtidigt är förenlig med delgivningslagen. Det skulle kunna likställas med ett nytt delgivningssätt som enbart får användas i PBL. Enligt Boverkets uppfattning är en sådan specialreglering olämplig. Boverket ser inte att de rättssäkerhetsaspekter som delgivningslagen uppfyller kan säkerställas enbart genom underrättelse via Mina meddelanden. Det skulle till exempel inte vara möjligt för byggnadsnämnden att veta när överklagandetiden för lov och förhandsbesked börjar löpa, vilket påverkar när lov och förhandsbesked får laga kraft. Eftersom alla enskilda inte använder Mina meddelanden skulle en sådan specialreglering även kräva en alternativ underrättelse eller att de som inte använder Mina meddelanden även fortsättningsvis ska delges enligt delgivningslagen. En sådan reglering anser Boverket vara allt för komplicerad. Med hänsyn till att det inte finns några juridiska hinder att använda sig av Mina meddelanden för delgivning idag är Boverket av uppfattningen att Mina meddelanden ska utvecklas för att vara kompatibel med nuvarande lagstiftning i stället för att lagstiftningen ska anpassa sig efter Mina meddelanden. Utöver det anser Boverket att digital delgivning bör lösas på ett nationellt enhetligt sätt för olika funktioner och behov i samhället.

Arbetet med regelutveckling behöver drivas samlat och fokuserat mot generella principer som ska gälla för en digital offentlig förvaltning. Boverket anser att det är angeläget att det utreds om det bör regleras i förvaltningslagen och delgivningslagen att kommunikation med enskilda i första hand ska ske digitalt via Mina meddelanden. En sådan reglering skulle innebära ett krav på att myndigheter måste ansluta sig till Mina meddelanden. Boverket anser även att det bör utredas om det på motsvarande sätt som i Danmark och Estland bör införas ett krav på att enskilda ska ansluta sig till Mina meddelanden.

Som framgår i avsnitt 3 finns inga juridiska hinder för att använda sig av Mina meddelanden vid såväl vanlig delgivning som förenklad delgivning. För att Mina meddelanden ska kunna användas även när enskilda ska

bekräfta att den mottagit delgivningen krävs dock att Mina meddelanden utvecklas. Boverket anser därför att det är angeläget Mina meddelanden utvecklas så att tjänsten möjliggör tvåvägskommunikation. Tvåvägskommunikation via Mina meddelanden är även en nödvändig utveckling för att möjliggöra att all kommunikation i plan- och bygglagen i första hand ska ske digitalt. Boverket anser vidare att fler bör kunna ansluta sig till Mina meddelanden.

Utöver regelutvecklingen av de generella principer som ska gälla för en digital offentlig förvaltning samt utveckling av Mina meddelanden ser Boverket att lagar kan anpassas till den digitala utvecklingen. Boverket anser att kravet på kontrollmeddelande kan slopas vid förenklad delgivning via Mina meddelanden.

5.1 Huvudregel om digital kommunikation till enskilda

I SOU 2018:25 ”Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering” undersöktes möjligheterna till att underlätta den digitala utvecklingen och samverkan inom den offentliga förvaltningen. Som ett led i främjandet av digitaliseringen föreslog utredningen bland annat att förvaltningslagen skulle ändras på så sätt att en myndighets underrättelser eller andra handlingar till enskilda ska förmedlas digitalt, om det inte är olämpligt av säkerhetsskäl eller av andra skäl. Utredningen föreslog även att enskilda vid en sådan huvudregel ska kunna meddela att de inte önskar ta emot skriftliga underrättelser eller andra handlingar från myndigheterna i digital form.²²

Boverket instämmer i utredningens förslag om att det borde införas en reglering i förvaltningslagen att underrättelser eller andra handlingar till enskilda i första hand ska förmedlas digitalt. Boverket anser dock att det bör utredas om den digitala kommunikationen ska styras mot Mina meddelanden direkt i lagstiftningen. Utredningen bedömde att det inte nu bör införas en förvaltningsgemensam reglering som ålägger enskilda en generell skyldighet att använda de digitala tjänster som myndigheter tillhandahåller.²³ Boverket instämmer i att enskilda inte bör åläggas att använda olika digitala tjänster som myndigheter tillhandahåller. Boverket anser i stället att den digitala kommunikationen från offentlig förvaltning bör ske på ett enhetligt sätt. Boverket anser därför att det även bör utredas att kommunikationen inte bara i första hand ska ske digitalt, utan i första hand ska ske via Mina meddelanden. En sådan reglering skulle innebära ett krav på myndigheter att ansluta sig till Mina meddelanden. Det skulle kunna göras genom att reglera att alla myndigheters kommunikation i första hand ska ske med den myndighetsgemensamma infrastrukturen

---

²² SOU 2018:25 Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering s. 262 ff.

²³ SOU 2018:25 Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering s. 245 och 263.

som myndigheten för digital förvaltning ska tillhandahålla enligt 1 § förordning (2018:357) om myndighetsgemensam infrastruktur för säkra elektroniska försändelser, det vill säga Mina meddelanden.

Utredningen analyserade inte frågan om digital delgivning närmare men framförde att det i ett nästa steg bör göras särskilda överväganden för hur nya sätt för digital delgivning ska kunna utformas.²⁴ Boverket anser att det nödvändigtvis inte finns behov av nya delgivningssätt för att möjliggöra digital delgivning. Det finns idag redan möjligheter att använda sig av Mina meddelanden vid delgivning. Under förutsättning att tjänsten utvecklas så att tvåvägskommunikation är möjlig finns inga hinder för digital delgivning. Boverket anser därför att det även bör utredas om delgivning i första hand ska ske digitalt via Mina meddelanden.

5.2 Krav på anslutning till Mina meddelanden

För att det ska vara möjligt med en helt digital samhällsbyggandsprocess måste det vara möjligt att kontakta enskilda på ett säkert och tillförlitligt sätt. Som tidigare har uppmärksammats av Boverket är en förutsättning för att kunna kommunicera digitalt att enskilda är anslutna till de digitala tjänster som krävs för att detta ska kunna ske. Genom att lagstifta att alla invånare som huvudregel ska vara anslutna till Mina meddelanden skulle i princip all kommunikation mellan myndigheter och enskilda kunna ske digitalt. Ett krav på anslutning till Mina meddelanden behöver självfallet innehålla en lösning för de som av olika anledningar inte har möjlighet att ha en e-legitimation för att kunna identifiera sig digitalt. Liknande regler finns redan i exempelvis Danmark och Estland.²⁵ En sådan reglering förutsätter dock att det finns krav på att offentlig förvaltning ska använda sig av Mina meddelanden i enlighet med vad Boverket anfört i föregående avsnitt.

För att möjliggöra för kommunerna att i första hand kommunicera digitalt krävs enligt Boverkets mening att det också finns ett tydligt krav från lagstiftaren att enskilda ska ansluta sig till tjänsten. Boverket anser därför att det bör utredas om det på motsvarande sätt som i Danmark och Estland bör införas ett krav på att enskilda ska ansluta sig till Mina meddelanden.

En sådan lösning kräver att alla privatpersoner kan verifiera sin identitet digitalt. DIGG ansvarar för arbetet med Digital identitet, där ingår två byggstenar, E-legitimering och E-underskrift.²⁶ Boverket har därför inte inom ramen för detta uppdrag tittat närmare på digital identitet.

---

²⁴ SOU 2018:25 Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering s. 273 f.

²⁵ Boverket (2021). "Vart är vi på väg? – Boverkets målbild om en digital samhällsbyggandeprocess" s. 38, rapport 2021:15.

²⁶ DIGG. Digital identitet. [Digital identitet | DIGG](#) Hämtad 2021-10-14.

Utöver att alla privatpersoner måste kunna verifiera sin digitala identitet, anser Boverket även att det är nödvändigt att organisationer, företag, myndigheter ska kunna ge anställda eller representanter en möjlighet att verifiera sig digitalt för företagets räkning.

5.3 Fler bör kunna ansluta sig till mina meddelanden

För att kommunikering i PBL i större utsträckning ska kunna ske digitalt bör fler enskilda ha möjlighet att ansluta sig till Mina meddelanden. Som tidigare nämnt kan i dagsläget till exempel inte enskilda utan svenskt personnummer eller bolag som inte finns i bolagsregistret med tydliga firmateckningsregler ansluta sig till Mina meddelanden. De kan däremot bli föremål för underrättelse, delgivning eller annan kommunikering enligt PBL. Det kan till exempel vara en samfällighet som söker bygglov, är fastighetsägare eller är berörd av en ansökan eller en detaljplan.

DIGG har framfört att vilka som kan ansluta sig till Mina meddelanden kan komma att breddas.²⁷ Enligt Boverkets uppfattning bör kommunen i så stor utsträckning som möjligt kunna kommunicera via Mina meddelanden. Boverket anser därför att det bör utredas om till exempel enskilda utan svenskt personnummer, samfälligheter med flera kan få möjlighet att ansluta sig till Mina meddelanden, och om så är fallet bör Mina meddelanden utvecklas så att fler kan ansluta sig.

5.4 Möjliggöra tvåvägskommunikation i Mina meddelanden

I PBL är det enbart vid vanlig delgivning som det normalt sett krävs att mottagaren återkopplar till myndigheten. Det sker vanligen genom att mottagaren skickar tillbaka ett mottagningsbevis eller ett delgivningskvitto för att bekräfta att meddelandet har kommit mottagaren tillhanda. För att möjliggöra att vanlig delgivning ska kunna ske helt digitalt måste det därför även vara möjligt för enskilda att återkoppla till myndigheten digitalt. Underrättelser enligt PBL innebär ofta att enskilda ges tillfälle att yttra sig. Det finns i regel inget krav på att de måste återkoppla till kommunen. Detsamma gäller annan kommunikation i PBL. Men för att all kommunikation i första hand ska kunna ske digitalt krävs generellt att enskilda ska kunna svara digitalt.

Som framgår i bilaga 2 finns idag ingen möjlighet för mottagaren att svara direkt i Mina meddelanden. För att enskilda idag ska kunna återkoppla till myndigheten på ett digitalt sätt, där myndigheten med säkerhet vet vem den enskilda är, krävs att den avsändande myndigheten skickar med en länk i meddelandet, som mottagaren kan följa till en e-tjänst där

---

²⁷ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 12.2. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21.

den kan logga in med e-legitimation och svara myndigheten. Det innebär i dagsläget att kommuner behöver ta fram e-tjänster för att all kommunikation i PBL ska kunna ske digitalt. Utveckling av sådana e-tjänster är både resurskrävande och kostnadskrävande för kommunerna och det kan enligt Boverkets uppfattning ta lång tid innan samtliga kommuner kan erbjuda sådana e-tjänster.

DIGG har uttalat att det inom ett par år sannolikt kommer att finnas en ”e-post-liknande” svarsfunktion i Mina meddelanden. DIGG lyfter fram flera fördelar med alternativet att mottagaren kan svara direkt i tjänsten. En sådan lösning är enligt DIGG enkel och intuitiv, kräver ingen ytterligare inloggning och är en mer robust och enhetlig kommunikationslösning. En annan fördel är att enskilda kan se vad de har skickat direkt i brevlådan. Enligt DIGG skulle en sådan lösning minska pappersvolymen snabbare och sänka IT-utvecklings- och driftskostnader.²⁸

Boverket instämmer i de fördelar som DIGG lyft fram och anser att en möjlighet till tvåvägskommunikation genom Mina meddelanden är en förutsättning för att kommunikation i PBL i första hand ska kunna ske på ett digitalt sätt. Boverket anser därför att det är angeläget att Mina meddelanden i närtid utvecklas på ett sådant sätt att det är möjligt för mottagaren att svara direkt i tjänsten. För att detta ska kunna genomföras krävs att medel avsätts för att utveckla de tekniska lösningar som krävs. Om detta inte sker riskerar utvecklingen av en digital samhällsbyggnadsprocess att avstanna.

Boverket kan dock se ett behov av olika typer av möjligheter för enskilda att återkoppla till en myndighet via Mina meddelanden. Det finns behov av att kunna svara genom en ”e-post-liknande” svarsfunktion som DIGG lyfter fram. En sådan svarsfunktion kan till exempel användas vid under rättelser och övrig kommunikation i PBL där enskilda i större utsträckning har behov av att kunna svara myndigheten i ”fritext”. Det hade även varit väldigt positivt om enskilda hade haft möjlighet att skicka med bilagor i ett sådant meddelande. I sådana fall hade enskilda till exempel kunnat svara på ett föreläggande om komplettering i ett bygglovsärende och kompletterat med de handlingar som byggnadsnämnden kräver direkt i tjänsten.

Vid vanlig delgivning ser behovet lite annorlunda ut. Där finns egentligen inget behov förensilda att ha möjlighet att svara genom ”fritext”. Det behov som finns är att enskilda ska kunna bekräfta att delgivningen har tagits emot. Det skulle kunna lösas genom ett digitalt mottagningsbevis direkt i Mina meddelanden. Utifrån gällande praxis är det enligt Boverket

---

²⁸ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 11.3. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21.

dock viktigt att den enskilda i sådana fall aktivt skickar mottagningsbeviset till myndigheten och att det inte är ett automatiskt läskvitto.

5.5 Kontrollmeddelandet vid förenklad delgivning kan slopas

I SOU 2021:46 ”Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål” föreslogs att kontrollmeddelandet ska tas bort vid förenklad delgivning via Mina meddelanden.²⁹

Boverket instämmer i utredningens förslag att det vid elektronisk förenklad delgivning, framför allt vid delgivning via Mina meddelanden, är lämpligt att kravet på kontrollmeddelande tas bort. Kontrollmeddelandets funktion är tydligt kopplat till att säkerställa att meddelanden faktiskt kommer fram till mottagaren. Risken för att två olika postförsändelser kommer bort anses vara låg och därför fyller kontrollmeddelandet sitt syfte om den förenklade delgivningen sker via post. Vid elektronisk kommunikation via Mina meddelanden finns inte samma behov av kontrollmeddelandet, då det med säkerhet går att ta reda på om meddelandet har nått mottagarens brevlåda genom leveranskvitton. Den ökade rättssäkerheten som kontrollmeddelandet utgör kan inte anses gå förlorad genom att kravet på kontrollmeddelande tas bort vid delgivning via Mina meddelanden.³⁰

Utredningen ger inget förslag på om tidsfristen, som idag är två veckor vid förenklad delgivning, bör kortas. Med hänsyn till att meddelandet anländer direkt till den digitala brevlådan kan det ifrågasättas om tidsfristen för när mottagaren ska anses delgiven fortfarande ska vara två veckor. Även i förarbetena till delgivningslagen framkommer att det kan vara lämpligt med en kortare tidsfrist då parter anses delgivna när elektronisk kommunikation används i större utsträckning mellan myndigheter och parter.³¹ Hur lång tid som är lämplig anser Boverket bör utredas vidare.

---

²⁹ SOU 2021:46 Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål s. 236 f.

³⁰ SOU 2021:46 Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål s. 236 f.

³¹ Prop. 2009/10:237 s. 139 f.

Bilaga 1 Nuvarande lagstiftning

I plan- och bygglagens (2010:100), PBL, processer finns formella krav på när kommunen ska kommunicera med enskilda, som till exempel sökande, fastighetsägare, berörda sakägare och liknande. Kommunicering ska i många fall ske både under handläggningen och efter att beslut fattats i det aktuella ärendet. Kraven på kommunikering varierar både när det gäller hur och med vem kommunikeringen ska ske. I vissa fall finns krav på att vissa ska delges eller underrättas, i andra fall ska kommunen exempelvis meddela, kalla eller förelägga.

Det finns inte specificerat i lagen på vilket sätt kommunikation enligt PBL ska ske. I vissa fall finns det krav på att kommunikationen ska ske skriftligen men det utesluter inte att informationen kan lämnas i elektronisk form. Det finns därmed inget som hindrar att kommunikation enligt PBL sker digitalt.³² Även i de fall det i lagtext framkommer att kommunikation ska ske via brev, ser inte Boverket några hinder mot att skicka digitala brev.

Underrättelse enligt PBL

Kommunen ska underrätta enskilda i ärenden om lov och förhandsbesked och i processen för framtagandet av detaljplan och områdesbestämmelser. I PBL finns det inga krav på underrättelse till enskilda vid framtagande av regionplan eller översiktsplan och inte heller i byggprocessen.

Detaljplan och områdesbestämmelser

I processen för framtagande av detaljplan och områdesbestämmelser ska kommunen vid flera tillfällen underrätta enskilda. Kommunen ska till exempel i en underrättelse informera om sitt planförslag på kommunens anslagstavla. Kommunen ska då skicka ett meddelande om innehållet i underrättelsen till kända sakägare med flera. På samma sätt ska kommunen anslå en underrättelse om var granskningsutlåtandet över de skriftliga synpunkter som inkommit under granskningen finns tillgängligt. Kommunen ska även skicka granskningsutlåtandet eller ett meddelande om var det finns tillgängligt till alla som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda.³³

Kommunen ska även underrätta de fastighetsägare eller de som har en särskild rätt till fastigheter som kan ha rätt till ersättning genom en

---

³² Prop. 2017/18:210 s. 26.

³³ 5 kap. 18, 19–20 och 23–24 §§ PBL.

kungörelse eller med ett skriftligt meddelande när ett beslut om att anta en detaljplan fått laga kraft.³⁴

Ett annat exempel när kommunen ska underrätta enskilda är om kommunen ska besluta om kostnadsfördelning mellan fastighetsägare avseende kostnader för allmänna platser. Då ska kommunen kungöra förslaget och skicka en underrättelse om kungörelsen och dess innehåll i brev till de kända fastighetsägare som berörs men som inte skriftligen har godkänt förslaget.³⁵

Lov och förhandsbesked

I vissa fall ska byggnadsnämnden underrätta kända sakägare, bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs och hyresgästorganisationer för berörda fastigheter, och ge dem tillfälle att yttra sig över ansökan. Underrättelse ska ske om en ansökan om lov eller förhandsbesked avser en åtgärd som innebär en avvikelse från detaljplan eller områdesbestämmelser, eller ska utföras i ett område som inte omfattas av detaljplan, inte är reglerad i områdesbestämmelser och inte heller är en så kallad fasadändring eller komplementbyggnad eller liten tillbyggnad till ett en- eller tvåbostadshus. Om det är uppenbart att lov inte kan ges behöver ingen underrättelse ske.³⁶

I PBL anges inte hur en underrättelse ska ske utan byggnadsnämnden bestämmer själv i varje enskilt fall hur det ska gå till. Det kan ske på olika sätt exempelvis med brev, e-post, digital brevlåda, e-tjänst, kungörelse, informationsblad eller samrådsmöte. Kungörelse och informationsblad får endast användas om det är ett stort antal personer som ska underrättas.³⁷

Om det inte är uppenbart onödigt, ska byggnadsnämnden även underrätta sökanden och fastighetsägaren om vad andra har tillfört ärendet och ge dem tillfälle att yttra sig, innan en fråga om lov eller förhandsbesked avgörs. I PBL anges inte heller hur denna underrättelse ska gå till, utan precis som för underrättelsen till grannar och andra berörda får byggnadsnämnden bestämma hur underrättelsen ska gå till i varje enskilt fall.³⁸

Delgivning i PBL

I vissa fall ska kommunikering enligt PBL ske via delgivning. Enligt 9 kap. 41 § PBL ska ett beslut om lov eller förhandsbesked delges sökande, annan part och de berörda som lämnat synpunkter som inte blivit tillgodosedda. Vilka delgivningssätt som får användas avgränsas i PBL.

---

³⁴ 5 kap. 32 § PBL.

³⁵ 6 kap. 24-25 och 29 §§ PBL.

³⁶ 9 kap. 25 § och 5 kap. 11 § PBL.

³⁷ MÖD 2013-09-26 mål nr P 3247-13.

³⁸ 9 kap. 26 § PBL.

Stämmningsmannadelgivning som innebär att handlingen lämnas till annan person eller lämnas i eller i anslutning till hemvisten får inte användas. Inte heller kungörelsedelgivning får användas.³⁹

Om delgivning är uppenbart onödig får beslutet i stället skickas till de berörda personerna. Det bör då inte finnas några tveksamheter kring att till exempel grannar som ska meddelas inte kan tänkas vilja invända mot beslutet.⁴⁰

Även i de fall förvaltningslagens (2017:900) generella regleringar om kommunikering gäller får kommunen använda sig av delgivning vid underrättelser. Det kan till exempel bli aktuellt i byggprocessen om byggnadsnämnden vägrar ett startbesked. Det finns dock inga krav på att den enskilda måste underrättas genom delgivning i sådana fall. Det finns inte heller några begränsningar för vilka delgivningssätt som får användas.⁴¹

Syftet med delgivning är att det ska finnas ett rättssäkert sätt att veta att en person, inom rimliga garantier, har tagit del av innehållet i en handling. För myndigheter är det avgörande för att kunna fullgöra skyldigheter och veta att informationen har nått enskilda.⁴²

I ärendet om lov och förhandsbesked är delgivningstidpunkten avgörande för överklagandetidsfristen. När en enskild blivit delgiven startar överklagandetiden. Byggnadsnämnden har därmed möjlighet att bedöma om ett överklagande av lov eller förhandsbesked har kommit in i rätt tid. Delgivningstidpunkten är därmed även avgörande för när ett beslut om lov eller förhandsbesked får laga kraft.⁴³ Om det inte är möjligt att delge någon innebär det att överklagandetiden inte börjar löpa och beslutet får inte laga kraft.

Enligt delgivningslagens (2010:1932) 4 § ska delgivningssätt väljas med utgångspunkt från att det ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt. Det innebär även att den valda metoden inte ska riskera att läcka känsliga uppgifter till obehöriga personer och det ska inte ta onödigt lång tid eller vara för komplicerat sett till ärendets karaktär.⁴⁴

När en myndighet ska avgöra om en handling bör delges elektroniskt ska myndigheten utgå från delgivningslagens 4 §. Myndigheten ska särskilt beakta uppgifternas känslighet i relation till hur säker överföringsmetoden är. Höga krav på säkerhet bör ställas när en handling innehåller

---

³⁹ 9 kap. 41 § PBL.

⁴⁰ Prop. 2014/15:122 s. 54 f.

⁴¹ FL 25 och 33 §§.

⁴² Prop. 2009/10:237 s. 91.

⁴³ PBL 13 kap. 16 §.

⁴⁴ Prop. 2009/20:237 s. 101.

känsliga personuppgifter eller uppgifter om lagöverträdelser. Detsamma gäller om handlingar omfattas av sekretess. Ett sätt att delge sådana handlingar på elektronisk väg kan vara att skicka ett meddelande på elektronisk väg om att handlingen finns tillgänglig i myndighetens e-tjänst och att delgivningsmottagaren, efter identitetskontroll med till exempel e-legitimation, kan ta del av handlingens innehåll och därigenom också bekräfta mottagandet.⁴⁵

Vid prövningen av om det är lämpligt att skicka handlingarna på elektronisk väg är en grundläggande förutsättning att myndigheten med tillräcklig grad av säkerhet vet att handlingen når delgivningsmottagaren på till exempel en viss e-postadress. Myndigheten måste vid bedömningen också beakta risken att andra än delgivningsmottagaren kan ta del av innehållet. Det kan därför finnas anledning att undvika att skicka handlingar på elektronisk väg till en adress som någon annan än delgivningsmottagaren anvisat.⁴⁶

Delgivningens giltighet påverkas dock inte av om en myndighet har delgivit på ett sätt som inte avsetts när handlingen har skickat digitalt. Så länge delgivningsmottagaren har fått del av handlingen har delgivning skett. En felaktig överföring på elektronisk väg kan dock föranleda skadeståndsansvar.⁴⁷

Vanlig delgivning

Vanlig delgivning sker genom att handlingen som ska delges skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren.⁴⁸ Delgivningen är teknikneutral vilket innebär att det kan ske med brev, bud eller på annat sätt, till exempel genom elektronisk delgivning som e-post eller sms.⁴⁹ Det är dock enbart myndigheter som får skicka handlingen på elektronisk väg.⁵⁰

Delgivning har skett när den eller de som är delgivningsmottagare har tagit emot handlingen.⁵¹ Ett vanligt sätt att bevisa att handlingen har kommit mottagaren tillhanda är via en bekräftelse. Även bekräftandet av mottagandet är teknikneutralt och kan innebära att mottagaren eller ett bud kvitterar ett mottagningsbevis eller delgivningskvitto. Beviset eller kvittot skickas sedan till myndigheten. Om kvittering sker via e-post bör det, för att kvitteringen ska godtas som bevis, komma från en tidigare känd e-postadress eller en e-postadress som det finns möjlighet att kontrollera innehavaren av i efterhand, till exempel genom internetleverantören. Ett

---

⁴⁵ Prop. 2009/20:237 s. 122.

⁴⁶ Prop. 2009/10:237 s. 238.

⁴⁷ Prop. 2009/10:237 s. 125.

⁴⁸ Delgivningslagen 16 §.

⁴⁹ Prop. 2009/10:237 s. 238.

⁵⁰ Delgivningslagen 17 §.

⁵¹ Delgivningslagen 18 §.

annat sätt för delgivningsmottagaren att bekräfta mottagandet kan vara att använda sig av Bank-ID eller e-legitimation och bekräfta mottagandet på myndighetens webbplats.⁵²

Muntlig delgivning

Muntlig delgivning sker genom att innehållet i den handling som ska delges läses upp för delgivningsmottagaren.⁵³ Delgivningen har skett när innehållet i handlingen har lästs upp.⁵⁴ Det är inte möjligt att göra själva delgivningen elektronisk eftersom den innebär delgivning vid ett sammanträde, via telefonsamtal eller om den som delger sammanträffar med delgivningsmottagaren.⁵⁵

Förenklad delgivning

Förenklad delgivning innebär att handlingen som ska delges delgivningsmottagarens skickas till den som ska delges och ett kontrollmeddelande om att handlingen har skickats, sänds nästa arbetsdag.⁵⁶ Syftet med kontrollmeddelande är att delgivningsmottagaren ska få tillfälle att reagera om den delgivningsförsändelse som meddelandet hänvisat till inte har nått mottagaren, om det blivit fel i postens hantering eller olyckor efter det att brevet kommit fram till mottagaren, till exempel att någon stjäl brevet från brevlådan eller någon från samma hushåll slarvar bort det.⁵⁷

Förenklad delgivning får användas av en myndighet vid delgivning med den som är part eller har liknande ställning i ett mål eller ärende, om denne har fått information av myndigheten om att delgivningssättet kan komma att användas i målet eller ärendet.⁵⁸ Information om att förenklad delgivning kan komma att ske ska delges genom vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämningssmannadelgivning när delgivningsmottagaren påträffas eller stämningssmannadelgivning genom att handlingen lämnas i eller i anslutning till delgivningsmottagarens hemvist.⁵⁹

Handlingen och kontrollmeddelandet ska skickas till delgivningsmottagarens senast kända adress. Om delgivningsmottagarens senast kända adress inte kan användas får handlingen och kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagarens folkbokföringsadress om en sådan adress finns.⁶⁰

---

⁵² Prop. 2009/10:237 s. 239.

⁵³ Delgivningslagen 19 §.

⁵⁴ Delgivningslagen 21 §.

⁵⁵ Prop. 2009/10:237 s. 240.

⁵⁶ Delgivningslagen 22 §.

⁵⁷ Prop. 2009/10:237 s. 131.

⁵⁸ Delgivningslagen 24 §.

⁵⁹ Delgivningslagen 25 §.

⁶⁰ Delgivningslagen 23 §.

Även förenklad delgivning är teknikneutral och hindrar inte att handlingen eller kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagaren på annat sätt än med post. Med senast kända adress avses bland annat även e-post, vilket innebär att det är möjligt att skicka handlingen och kontrollmeddelandet elektroniskt. För att handlingen och kontrollmeddelandet ska kunna skickas elektroniskt måste dock parten ha angivit ett sådant överföringssätt. Handlingen och kontrollmeddelandet ska skickas på samma sätt.⁶¹

Särskild delgivning med juridisk person

Särskild delgivning med juridisk person innebär att handlingen som ska delges skickas till den juridiska personen och därefter skickas ett kontrollmeddelande närmast följande arbetsdag. Handlingen ska skickas till den postadress där den juridiska personen är registrerad.⁶² Eftersom handlingen ska skickas till den juridiska personens postadress är regleringen inte teknikneutral.

Stämningmannadelgivning

Vid stämningmannadelgivning överlämnar en stämningsman en handling för delgivning. Det kan ske genom att handlingen lämnas direkt till delgivningsmottagaren, någon annan än denne eller att handlingen lämnas i eller i anslutning till delgivningsmottagarens hemvist.⁶³ Eftersom handlingen ska överlämnas i fysisk form är regleringen inte teknikneutral.

Kungörelsedelgivning

Kungörelsedelgivning innebär att en myndighet beslutar att handlingen som ska delges hålls tillgänglig viss tid hos myndigheten eller på annan plats. Ett meddelande om det ska bland annat föras in i Post- och inrikes Tidningar. Det finns ytterligare bestämmelser om vilka som ska meddelas om delgivningen.⁶⁴ Kungörelsedelgivning är inte teknikneutral.

Övrig kommunikation i PBL

Regionplan och översiktsplan

Kraven på kommunikation för regionplan respektive översiktsplan har en allmän karaktär som bland annat innebär att kommunens medlemmar och enskilda i övrigt ska ges tillfälle att delta i samråd, att kommunen ska hålla planförslaget tillgängligt för granskning och att beslutet att anta en översiktsplan ska tillkännages på kommunens anslagstavla.⁶⁵ Det handlar inte i något fall om kommunikation direkt till enskilda.

---

⁶¹ Prop. 2009/10:237 s. 137 ff.

⁶² Delgivningslagen 27 §.

⁶³ Delgivningslagen 31–39 och 40 §§.

⁶⁴ Delgivningslagen 47 – 50 §§.

⁶⁵ 3 kap. 8, 12 och 19 a §§ PBL.

Detaljplan och områdesbestämmelse

I detaljplaneprocessen, som är motsvarande för områdesbestämmelser, ska kommunen i flera steg kommunicera med enskilda utöver de under rättelser som ska göras. Om planarbetet startar genom en begäran om planbesked ska kommunen till exempel ge sitt besked till den som gjort begäran.⁶⁶

Ett annat exempel är att kommunen ska ge enskilda tillfälle till samråd när en plan tas fram. Kommunen ska bland annat samråda med kända sakägare och de kända bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs. Formen för samråd är inte reglerat, förutom vilka som ska delta. Därför kan samrådets form variera från fall till fall anpassat till den aktuella situationen. Samrådet kan exempelvis genomföras genom utskick, offentliga möten eller möten på den aktuella platsen.⁶⁷

Under detaljplaneprocessen ska kommunen även förelägga den som kan drabbas av en skada på grund av detaljplanen att inom en viss tid anmäla sitt anspråk om ersättning eller inlösen.⁶⁸

Ytterligare ett exempel på kommunikering med enskilda under detaljplaneprocessen är att kommunen ska skicka ett meddelande till kända sakägare med flera när en detaljplan har antagits. Meddelandet ska innehålla ett protokollsutdrag med beslutet och upplysningar om vad den som vill överklaga beslutet måste göra.⁶⁹

Lov och förhandsbesked

I handläggningen av en ansökan om lov eller förhandsbesked ska byggnadsnämnden vid flera tillfällen kommunicera med den som är sökande i ärendet. Byggnadsnämnden ska till exempel informera sökanden om vilka tidsfrister som gäller för beslut om ansökan och vid behov förelägga sökanden om komplettering.⁷⁰

Utöver den sökanden ska byggnadsnämnden även kommunicera med andra enskilda. Efter att byggnadsnämnden har beslutat om ett lov eller förhandsbesked ska byggnadsnämnden kungöra beslutet genom ett meddelande i Post- och Inrikes Tidningar. Nämnden ska även skicka meddelandet som kungörs till ägaren eller innehavaren av en särskild rätt till en tomt eller fastighet i anslutning till den tomt eller fastighet som lovet eller förhandsbeskedet avser. Nämnden ska i de flesta fall även skicka meddelandet till övriga kända sakägare.⁷¹

---

⁶⁶ 5 kap. 4 § PBL.

⁶⁷ 5 kap. 11 § PBL.

⁶⁸ 5 kap. 26 § PBL.

⁶⁹ 5 kap. 30 § PBL.

⁷⁰ 9 kap. 22 och 27 a §§ PBL.

⁷¹ 9 kap. 41 a-b §§ PBL.

Byggprocessen

I handläggningen av en anmälan ska byggnadsnämnden till exempel skriftligen informera anmälaren om vilka tidsfrister som gäller för beslut om ansökan och vid behov förelägga anmälaren om komplettering.⁷²

I byggprocessen ska byggnadsnämnden vidare kommunicera med framför allt byggherren och den kontrollansvariga. Nämnden ska till exempel skicka en skriftlig kallelse till tekniskt samråd och protokoll över arbetsplatsbesök till både byggherren och kontrollansvariga. Byggnadsnämnden ska även skicka en skriftlig kallelse till slutsamråd till byggherren och kontrollansvariga, men även till övriga som bör ges tillfälle att delta.⁷³

Utöver det ska byggnadsnämnden meddela flera beslut under byggprocessen, till exempel start- och slutbesked samt vid behov kompletterande villkor.⁷⁴ I PBL regleras inte hur eller med vilka dessa beslut ska kommuniceras utan för dessa gäller förvaltningslagens generella regleringar.

Kommunicering enligt förvaltningslagen

Förvaltningslagen gäller för all handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheter och handläggning av ärenden. Om det i en annan lag eller förordning finns bestämmelser som avviker från förvaltningslagen, ska de tillämpas i stället.⁷⁵ Det betyder att förvaltningslagen gäller i de fall inte annat är föreskrivet i PBL. Ett exempel på när förvaltningslagens bestämmelser är tillämplbara i PBL är när byggnadsnämnden i byggprocessen fattar beslut om start- och slutbesked.

Förvaltningslagens bestämmelser om myndigheternas tillgänglighet är neutrala i förhållande till vilken teknik som kan användas. Anledningen till att det i den nya förvaltningslagen inte skrevs ut vilka kommunikationssätt som kan användas var just för att bestämmelserna inte skulle låsa sig till då gällande kommunikationssätt utan även vara neutral i förhållande till nya digitala kommunikationssätt.⁷⁶

---

⁷² 9 kap. 22, 27 a och 46 §§ PBL.

⁷³ 10 kap. 14, 28 och 30–31 §§ PBL.

⁷⁴ 10 kap. 23, 29 och 34 §§ PBL.

⁷⁵ Förvaltningslagen 1 och 4 §§.

⁷⁶ Prop. 2016/17:180 s. 180.

Bilaga 2 Mina meddelanden

Mina meddelanden är en tjänst för digital post som tillhandahålls av Myndigheten för digital förvaltning, DIGG. Genom Mina meddelanden är det möjligt för myndigheter att skicka digital myndighetspost till privatpersoner och företag som har anslutit sig till tjänsten.⁷⁷

Förutom DIGG, som är infrastrukturansvarig för digital post och ansvarar för utveckling, förvaltning och drift, finns flera olika roller inom digital post. Statliga myndigheter, kommuner och regioner är avsändare och de som skickar digital post i infrastrukturen. Privatpersoner och företag som har en digital brevlåda och tar emot digital post är mottagare. De som har en digital brevlåda är även brevlådeinnehavare medan de som har rätt att använda en brevlåda är brevlådeanvändare. Det kan vara fler personer som är användare av en brevlåda, då brevlådeinnehavaren har möjligt att dela innehållet i sin brevlåda till ombud.⁷⁸

Andra aktörer är brevlådeoperatörer som tillhandahåller digitala brevlådor och förmedlare som kontrollerar om den enskilda har en digital brevlåda, signerar meddelandet och skickar det till rätt brevlåda. En offentlig aktör som är avsändare kan själv vara förmedlare, men förmedlingen kan även skötas av en underleverantör.⁷⁹

Mina meddelanden regleras genom allmänna villkor som gäller för avsändande myndighet, brevlådeoperatörer och infrastrukturansvarig myndighet. När myndigheter och brevlådeoperatörer ansluter sig till Mina meddelanden tecknas avtal om att de förbinder sig att tillämpa villkoren. Enskildas anslutning till Mina meddelanden regleras genom användarvillkor som enskilda godkänner vid registreringstillfället.⁸⁰

Inom ramen för Mina meddelande tillhandahåller DIGG ett förmedlingsadressregister, FaR, som utgör grunden för infrastrukturen kring digital post genom Mina meddelanden. Där samlas alla enskilda som registrerat sig till Mina meddelanden utifrån person- eller organisationsnummer. FaR kan ses som enskildas digitala folkbokföringsadress. Via FaR fås

---

⁷⁷ Förordning (2018:357) om myndighetsgemensam infrastruktur för säkra elektroniska försändelser 1 § och DIGG. Allmänna villkor för Mina Meddelanden, 1.1 [Användarvillkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-11-04.

⁷⁸ DIGG. Allmänna villkor för Mina Meddelanden, Bilaga 3. [Bilaga 3: Definitioner | DIGG](#) Hämtad 2021-11-04 och Så här fungerar digital post. [Så här fungerar digital post | DIGG](#) Hämtad 2021-10-20.

⁷⁹ DIGG. Så här fungerar digital post. [Så här fungerar digital post | DIGG](#) Hämtad 2021-10-20.

⁸⁰ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 10.6. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

information om var på internet en fysisk eller juridisk person är tillgänglig för digital kommunikation. FaR används alltså till att ta reda på om en person har en digital brevlåda och om den har det, vilken brevlådeoperatör som den enskilda använder för sin digitala brevlåda. FaR utgör på så sätt en förutsättning för att handlingar ska kunna expedieras till rätt mottagare. Myndigheter som anslutit sig till Mina meddelanden som avsändare får direkt åtkomst till uppgifterna i FaR.⁸¹

När ett meddelande ska skickas kontrollerar en applikation via vilken kanal, digitalt eller traditionell postgång, som ett meddelande kan skickas, en så kallad kanalväxel. En slagning görs mot FaR för att ta reda på om ett meddelande kan skickas via Mina meddelanden. Om den enskilda inte har anslutit sig till digital brevlåda krävs att kommunikering sker på traditionellt sätt.⁸²

Den aktör som förmedlar utskicken från avsändaren till mottagarens digitala brevlåda gör sedan motsvarande slagning, men får även information om vart meddelandet ska levereras. Ett meddelande anses ha kommit mottagaren tillhanda när brevlådeoperatören har tillgängliggjort det i den digitala brevlådan. När meddelandet har tillgängliggjorts i brevlådan sänds en kvittens om detta till den avsändande myndigheten. Även i de fall meddelandet av något skäl inte kan tillgängliggöras ska myndigheten underrättas om det. När en enskild väljer att registrera sig till Mina meddelanden ansvarar den enskilda för att ta del av informationen som inkommer till dennes digitala brevlåda. Om en enskild valt att registrera sig till Mina meddelanden ansvarar den enskilda för att ta del av informationen som inkommer till dennes digitala brevlåda.⁸³

Möjlighet till användning

Det finns olika sätt för myndigheter att använda Mina meddelanden. Exempelvis kan det ärendehanteringssystem som myndigheten använder kopplas till Mina meddelanden via en central kanalväljare och på så sätt skicka meddelanden via Mina meddelanden. Många myndigheter har även e-tjänster kopplade till ärendehanteringssystemet som kan skicka beslut eller andra meddelanden via Mina meddelanden baserat på

---

⁸¹ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 10.5 och 12.2 [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁸² DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 12.4 och avsnitt "Begrepp och definitioner" [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20 och Allmänna villkor för Mina Meddelanden, 1.4 och 7.5. <https://www.digg.se/digital-post/privatperson/anvandarvillkor> Hämtad 2021-08-31.

⁸³ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 12.4 [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20 och Allmänna villkor för Mina Meddelanden, 1.4 och 7.5. <https://www.digg.se/digital-post/privatperson/anvandarvillkor> Hämtad 2021-08-31.

automatiserade verksamhetsregler. Mina meddelanden kan även integreras med vanliga kontorsmjukvaror, till exempel e-post.⁸⁴

En myndighet kan ansluta sig till Mina meddelanden på olika sätt. En myndighet kan välja att bygga allt själv, både en intern kanalväxel och förmedlare. Då koordinerar myndigheten själv hela processen och köper eventuellt delar som tjänster. Myndigheten kan även välja att själva bygga kanalväxeln men låta någon annan agera förmedlare. Då kan pappersdistributionen i sin tur antingen ske i egen regi eller hos partner medan förmedlaren blir ansvarig för anslutningen till Mina meddelanden. Myndigheten kan även låta någon annan både agera kanalväxel och förmedlare. Då behöver myndigheten bara säkerställa att få kanalvalet återkopplat till diariet.⁸⁵

Möjlighet till kommunikering

Idag finns inget krav på att enskilda ska registrera sig till Mina meddelanden. Anslutning till Mina meddelanden sker helt och hållet på frivillig basis och enskilda behöver göra ett aktivt val att ta emot meddelanden elektroniskt.⁸⁶

När en enskild vill nyttja Mina Meddelanden, och väljer en digital brevlådeoperatör som är ansluten till Mina meddelande, sker en registrering i FaR. Utgångspunkten är alla anslutna myndigheter kan skicka digital post till alla mottagare. Enskilda kan dock, utan förvarning, välja att inaktivera en myndighet från att skicka digitala post via Mina meddelanden. Meddelandet måste då i stället skickas på traditionellt sätt. Det är även möjligt för enskilda att när som helst avregistrera sig från FaR antingen genom att själv avregistrera sig via den digitala brevlådan eller genom en skriftlig begäran till DIGG.⁸⁷

Möjlighet till registrering

Privatpersoner som har ett svenskt personnummer och en svensk e-legitimation kan registrera sig till Mina meddelanden. Det innebär att en person måste vara folkbokförd i Sverige, men behöver inte vara svensk

---

⁸⁴ DIGG. Tillägg till Microsoft Outlook för att skicka enskilda meddelanden med säker digital post. [Tillägg till Microsoft Outlook för att skicka enskilda meddelanden med säker digital post | DIGG](#) Hämtad 2021-10-19 och Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 2. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁸⁵ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 7.6 [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁸⁶ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 10.5 [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁸⁷ DIGG. Så här fungerar digital post. <https://www.digg.se/digital-post/offentlig-aktor/sa-har-fungerar-digital-post> Hämtad 2021-09-30 och Allmänna villkor för Mina Meddelanden, 9.1 och 9.2 <https://www.digg.se/digital-post/privatperson/anvandarvillkor> Hämtad 2021-08-31.

medborgare. Även företag och andra juridiska personer kan skaffa en digital brevlåda. Det är möjligt att ha en digital brevlåda för juridiska personer som har tydliga firmateckningsregler hos Bolagsverket. Det innebär att aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag, bostadsrättsföreningar och ekonomiska föreningar kan ha digital brevlåda. Juridiska personer som inte har ett organisationsnummer i Bolagsverkets register, till exempel samfälligheter, kan inte registrera sig till Mina meddelanden. Om en privatperson driver en enskild näringsverksamhet kommer även den posten att levereras till den privata brevlådan.⁸⁸

Det är även möjligt att genom fullmakt dela ut rättigheter till andra personer att hantera den egna brevlådan. För privatpersoner kan anhöriga ges tillgång för att assistera någon vid myndighetskontakter. För företag kan anställda på så vis vara de som faktiskt sköter den digitala posten. Det är enbart brevlådeinnehavaren och de som har fått ett medgivande som har tillgång till brevlådan.⁸⁹

Innehåll i meddelanden

I mina meddelanden finns tre olika kategorier av meddelanden, ärendemeddelande, händelsemeddelande och servicemeddelande.⁹⁰

Ett ärendemeddelande är ett meddelande som myndigheten enligt gällande lagstiftning är skyldig att kommunicera. Händelsemeddelanden är besked om händelser i pågående ärenden som myndigheten bedömer vara av intresse för mottagaren. Ett meddelande som skickas som händelsemeddelande är ingen kommunikation som är reglerad i lag utan skickas på frivillig basis från myndigheten. Ett servicemeddelande är ett meddelande som inte har någon direkt ärendeanknytning. Dessa meddelanden är frivilliga och kan användas för till exempel inbjudan till allmänna informationsdagar hos myndigheten, nyheter om lagstiftning eller liknande.⁹¹

Bilagor

Ett meddelande som skickas via Mina meddelanden kan innehålla bilagor. Det kan till exempel vara beslut, information eller underrättelser. Med hänsyn till tillgänglighet är vilka filtyper som kan skickas som

---

⁸⁸ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 1.3 och 12.2 [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁸⁹ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 1.3.3. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁹⁰ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 8.8. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁹¹ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 8.8. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

bilagor i Mina meddelanden begränsat. Filtyper som är tillåtna är till exempel PDF, Word och Ical.⁹²

Om ett fullständigt besked ska lämnas genom en bilaga måste PDF-bilagor användas. Detta då PDF-bilagor i princip kan läsas på alla tekniska plattformar som godkända brevlådeoperatörer ger stöd för. Av textmeddelandet ska det då framgå vad bilagorna innehåller.⁹³

Länkar

I ett meddelande är det möjligt att skicka med länkar. En länk kan till exempel gå till en e-tjänst hos den avsändande myndigheten.⁹⁴

Återkoppling till myndigheten

Idag finns ingen möjlighet för enskilda att återkoppla till myndigheten direkt i Mina meddelanden. Om det finns ett behov av tvåvägskommunikation kan dock den avsändande myndigheten skicka med en länk till en e-tjänst hos myndigheten i sitt meddelande. I e-tjänsten kan myndigheten sedan ge möjlighet att svara på ett meddelande. Myndigheten styr då själv hur återkopplingen och den inkommande kommunikationen ska fungera. En sådan e-tjänst är inget som idag erbjuds via Mina meddelanden utan det är myndigheten själv som måste tillhandahålla en sådan e-tjänst.⁹⁵

Säkerhet

Det finns många viktiga frågor utifrån informationssäkerhet som måste hanteras vid digital myndighetspost. I de allmänna villkoren för Mina meddelanden hanteras många säkerhetsfrågor, till exempel vilka som har tillgång till en digitalbrevlåda, skyddsklasser av information som skickas och hantering av personuppgifter. Nedan följer en beskrivning av några de viktigaste säkerhetsaspekterna i detta sammanhang.

Tillgång till digital brevlådan

För att en brevlådeanvändare ska kunna ta del av den digitala brevlådan, dess inställningar och anknyttande uppgifter måste användaren vara

---

⁹² DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 8.5. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁹³ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 8.7.4. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁹⁴ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 1.8.1. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

⁹⁵ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 1.8.1. och 11.2. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

behörig och kunna identifiera sig enligt tillitsnivå 2 eller högre för e-legitimering.⁹⁶ Det innebär att identiteten måste vara verifierad på vissa sätt.⁹⁷

Om brevlådeanvändaren är en fysisk person är användaren alltid behörig. Om användaren är en juridisk person är VD och firmatecknare behöriga. Brevlådeoperatören kan tillåta att brevlådeinnehavare ger behörighet till andra att läsa och hantera meddelanden i brevlådan.⁹⁸

Brevlådeoperatören ansvarar för att ingen obehörig kommer åt meddelandet samt att det inte förstörs eller förvanskas.⁹⁹ Enskilda personers digitala brevlåda är ett eget utrymme för brevlådeinnehavaren.¹⁰⁰ Eget utrymme är ett juridiskt koncept som har lagts till grund för en rättslig modellösning i e-delegationens vägledning för verksamhetsutveckling inom e-förvaltningen. Det innebär att de meddelanden som lagras i en digital brevlåda inte är allmänna handlingar.¹⁰¹

Skyddsklasser

Informationen som skickas via Mina meddelanden kan klassificeras i olika skyddsklasser. Det är avsändaren av informationen som avgör skyddsklassen på det som skickas. Informationen delas upp i fyra skyddsklasser utifrån behovet av konfidentialitetsskydd och krav på verifiering av ett meddelandes äkthet. Enbart information i skyddsklass 1, 2 och 3 får skickas via Mina meddelanden. Skyddsklasserna i Mina meddelanden tar hänsyn till rekommendationer och standardisering från Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap, MSB och DIGG.¹⁰²

De minst känsliga meddelandena ska klassas som skyddsklass 1. Det kan till exempel vara ett meddelande från Bolagsverket om att årsredovisning för ett aktiebolag har mottagits. Ett sådant meddelande kan, efter att det har levererats till den digitala brevlådan, vidarebefordras automatiskt via SMS eller e-post om mottagaren valt det. Det innebär att man kan komma

---

⁹⁶ DIGG. Allmänna villkor för Mina meddelanden 7.3.1 [Allmänna villkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-10-21.

⁹⁷ DIGG. Tillitsnivåer för e-legitimering. [Tillitsnivåer för e-legitimering | DIGG](#) Hämtad 2021-10-21

⁹⁸ DIGG. Allmänna villkor för Mina meddelanden 7.3.3 [Allmänna villkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-10-21

⁹⁹ DIGG. Allmänna villkor för Mina meddelanden 7.6.2 [Allmänna villkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-10-21

¹⁰⁰ DIGG. Allmänna villkor för Mina meddelanden 7.6.3 [Allmänna villkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-10-21

¹⁰¹ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 10.4. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-21

¹⁰² DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 8.6 [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

åt informationen utan att verifiera sig med e-legitimation. Av säkerhetsskäl får meddelanden med skyddsklass 1 inte innehålla hyperlänkar.¹⁰³

Meddelanden i skyddsklass 2 och 3 skickas och lagras i den digitala brevlådan men kan inte vidarebefordras automatiskt på samma sätt som meddelanden i skyddsklass 1. Enskilda behöver göra en aktiv handling för att meddelandet ska vidarebefordras. Det är dock möjligt för mottagaren att få en avisering, till exempel via SMS eller e-post, om att det finns ny post i den digitala brevlådan. Aviseringsmeddelanden avslöjar dock inget om innehållet i meddelandet. Mottagaren måste logga in i sin digitala brevlåda med e-legitimation för att ta del av meddelandet. Exempel på meddelande med skyddsklass 2 är ett meddelande om preliminär skattere- duktion för husarbete som skickas av Skatteverket.¹⁰⁴

De flesta beslut är skyddsklass 3, det kan till exempel vara ett besked om körförbud för fordon från Transportstyrelsen. Med skyddsklass 2 och 3 är det säkert att använda hyperlänkar eftersom meddelandet skickas i en obruten kedja från avsändare till mottagare utan att någon tredje part kan manipulera informationen. Så länge meddelandet läses i den digitala brevlådan är det säkert med eventuella länkar som hänvisar tillbaka till myndighetens e-tjänster. De flesta meddelanden som skickas i Mina meddelanden tillhör skyddsklass 3.¹⁰⁵

Standardiseringen inom säkerhetsområdet utvecklas löpande och om några år är det sannolikt att även meddelanden med skyddsklass 4 kan skickas via Mina meddelanden.¹⁰⁶

Hantering av personuppgifter

Det är den avsändande myndigheten som är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter vid förmedling av meddelanden samt för innehållet i meddelanden som skickas via Mina meddelanden. Ansvaret gäller även för behandling av personuppgifter som brevlådeoperatörer gör i samband med mottagning och tillgängliggörande av meddelandet. Ansvaret upphör när tillgängliggörandet bekräftas med en kvittens.

---

¹⁰³ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 8.6 och 8.7.6.1. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

¹⁰⁴ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 8.6. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

¹⁰⁵ DIGG. Så här fungerar digital post. [Så här fungerar digital post | DIGG](#) Hämtad 2021-10-20 och Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 1.6 och 8.6 [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

¹⁰⁶ DIGG. Vägledning för anslutning till Mina meddelanden, 2021-04-01, version 1.0, avsnitt 8.6.3. [Vägledning för anslutning till Mina meddelanden \(digg.se\)](#) Hämtad 2021-10-20.

Brevlådeoperatörer är personuppgiftsbiträde och får inte behandla personuppgifterna för andra ändamål än att tillgängliggöra dem för mottagaren.¹⁰⁷

DIGG är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i FaR.¹⁰⁸ Den avsändande myndigheten ansvarar för att uppgifterna i FaR endast används till avsett ändamål och för att uppgifterna inte sparas efter användning har skett.¹⁰⁹

Kostnader

Idag kostar det ingenting att ansluta till Mina meddelanden eller att skicka digital post via Mina meddelanden. Regeringen avser dock att under 2022 lägga fram förslag om lagstiftning om ett auktorisationssystem för e-legitimation och digital post. Auktorisationssystem är en anskaffningsform där offentliga aktörer tecknar avtal med tillhandahållande myndighet av auktorisationssystem. Genom att teckna avtal för auktorisationssystem för Digital post får offentliga aktörer skicka digital post via Mina meddelanden. I och med auktorisationssystemet tillkommer en avgift för offentliga aktörer att använda Mina meddelanden. Avgiften uppskattas hamna på 60 – 70 öre per meddelande. Det kommer fortsättningsvis inte kosta något att ansluta.¹¹⁰

Enskildas tillgång till Mina meddelanden är beroende av tjänster som tredje part tillhandahåller. Det kan till exempel vara digital brevlåda, internetuppkoppling och mobiltelefonitjänst. Enligt de användarvillkoren är mottagaren ensam ansvarig för bland annat eventuell betalning av dessa tjänster.¹¹¹

---

¹⁰⁷ DIGG. Allmänna villkor för Mina meddelanden 6.7.3, 7.5.4 och 7.6.1 [Allmänna villkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-10-21.

¹⁰⁸ DIGG. Allmänna villkor för Mina meddelanden 9.2.1 [Allmänna villkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-10-21.

¹⁰⁹ DIGG. Allmänna villkor för Mina meddelanden 6.5.2 [Allmänna villkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-10-21.

¹¹⁰ Ågren Anna. Leveransledare Digital post och e-handel. Intervju 2021-08-20 och Regeringens promemoria ”Auktorisationssystem för elektronisk identifiering och för digital post”, Dnr I2020/03269.

¹¹¹ DIGG. Användarvillkor för Mina meddelanden 5.1. [Användarvillkor för Mina meddelanden | DIGG](#) Hämtad 2021-10-20.

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se